

Fællesskab med os, vilde vi netop i den Retning, hvorhen Regjeringen har antydet, at den engang vil komme, lægge den Hindringer iveien; thi det vilde være langt vanskeliggere for Regjeringen at faae bevirket Forandringer i Valgloven, naar den nu under disse Omstændigheder fik de sikrende Bestemmelser, der i denne Henseende ligge i Grundloven, ud af den, end naar Regjeringen derimod holder fast med os ved Grundlovens Bestemmelser om Valgret og Valgbarhed, idet da Valgerne, naar de atter komme til Valget, kunne siges med Sikkerhed: „Denne gang kunne vi vælge uden Hensyn til Valglovsforandringer, thi der foreligger ingen“, hvorimod de i modsat Fald ville sige: „Vi maae vælge med Hensyn til de og de Valglovsforandringer, thi de foreligger positvt“. Det er kun dette, vi stræbe her at opnaae; det er ogsaa Noget, som Regjeringen kunde indrømme, naar den ikke satte sig paa det Standpunkt, som forekommer mig at vanskeliggjøre Sagen ganske betydeligt, at den nemlig betragter den Grundlov for Kongerigets særlige Anliggender, som vi nu ere ved at behandle, som en ny Grundlov og derfor siger: „vi vilde ikke give dette Princip en fornyet Bekræftelse“. Dersom Regjeringen holdt sig strengt indenfor den nærværende Nødvendigheds Grændser og sagde: vi maae i Genhold til det i Grundloven tagne Forbehold og i Genhold til det, der er stærkere end alle Forbehold, til Omstændighederne, til det, som foreligger, til Kjendsgjerningen, gjøre Krav paa, at af vor nærværende Grundlov gaar alt det ud, som forhindrer, at en virkelig Fællesstat kan blive sammensat af de forskjellige Lændsdele; men mere forlange vi heller ikke. Resten lade vi staae, som det er, indtil vi have givet Eder den Fællesforfatning, som vi for Diebliffet ikke kunne give, og I ere blevne fortrolige med den og have faaet den Tillid til os, som vi maae indrømme, at vi nu maae savne“ — det er nemlig Omstændighedernes Mistillid, jeg taler om; det er ikke Mistillid til Personer, men det er Nødvendigheden, vi ikke kunne gjennemffue. — Dersom Regjeringen talte saaledes, da vilde Sagen stille sig anderledes, da vilde vi vide, at vi kun beholdt denne Rest af vor Grundlov under Forudsætning af,

at, naar Staten havde faaet sin hele Organisme, var kommen til Hvile og Ro i Heelstaten, da skulde vi ogsaa til at bearbejde Grundlaget for vore særlige Anliggendes Tilstand. Da vilde Sagen gaae meget raskere frem; den vilde staae paa et langt naturliggere Standpunkt, og da vilde alt det, som nu, udgaende fra den samme Regjering, foregaaer udenfor vort Omraade, ikke mere have det Bæangstende for os, som det nu har. Der gives ikke den Mand i Verden, som i dette Diebliff kan i Almindelighed indgyde den Art af Tillid, som var nødvendig til at troe, at i Slesvig maa det see saaledes ud, i Holsteen saaledes og her saaledes, aldeles i Modsætning til hinanden. Jeg siger ikke, at det ikke er nødvendigt; det kan gjerne være muligt, at det er nødvendigt; men Regjeringen maa tage den Tvivl, som følger deraf, og ikke vække ny Tvivl ved ufornødent at paatvinge os Noget i dette Diebliff, som ikke staaer i den nærmeste og nødvendiggste Forbindelse med det, vi maae sige os selv er uundgaaeligt, og den maa huske paa, at de samme Grunde, der bringe den til ikke at kunne meddele os Kjendskab til Fællesforfatningen, saaledes som den kan blive, at de samme Grunde, som maaetee endog ogsaa gjøre, at Regjeringen selv nu ikke har fuldkomment Kjendskab til denne Fællesforfatning, saaledes som den skal blive, at de samme Grunde gjøre, at vi ikke heller kunne faae fuldkomment Kjendskab til og Indsigt i, hvilken Rolle vor Grundlov for de særlige Anliggender skal komme til at spille i denne Fællesforfatning eller Fællesstat, og maae altsaa bringe os til at være mere varsomme i, hvad vi opgive af den, end naar disse Grunde ikke vare tilstede. Dersom der nemlig laa for os en Lov angaaende Fællesstatens Organisme, hvori vi faae, at de samme borgerlige Friheder og Adkomster, som have bevaret Ro og Tillid her i Landet, blive givne til Heelstaten, saa vilde vi være meget mindre tvivlsomme om, hvorledes det faae ud med vore egentlige borgerlige Friheder og Rettigheder. Saalænge vi derimod maae tvivle om, at det bliver saa, saa længe maae vi være meget forsigtige.

Naar saaledes den ærede Minister har omtalt Paragraphen, som handler om Adresserne,